

Anvisning vid väpnat våld i skolmiljöer

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Anvisning vid väpnat våld i skolmiljöer	Anvisning, instruktion	2015-02-03	Kommunchefen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
Kommunstyrelsen	1		
Dokumentinformation	Anvisning för att åstadkomma effektiv ledning och samordning av insatser vid väpnat våld i skolmiljöer inom Piteå kommun		
Dokumentet gäller för	Krisledningsorganisationen		

Inledning

De flesta skolskjutningar orsakar initialt stor skada och lidande innan polisen är på plats. Detta betyder att ett stort ansvar kommer att ligga på skolan i inledningsskeendet. En viktig del blir att ha ett bra förebyggande arbete på alla plan och nivåer för att minimera risker att situationer uppstår och minimera skador vid en eventuell händelse. Men i den akuta fasen är där två huvudaktörer – skola och polis.

Definitioner och terminologi

Brytpunkt: Vid särskilda händelser används begreppet brytpunkt. Detta används även generellt då många enheter larmas till en händelse. Avsikten med brytpunkt är att en gemensam adress med god tillfartsmöjlighet ges till skadeplatsen, att enheter skall kunna dirigeras till ett skadeområde från olika riktningar samt att ej insatta enheter är placerade på en gemensam plats. Det är också viktigt att larmade enheter inte utsätts för påverkan och fara. Brytpunkten gäller för samtliga organisationer. Larmcentral måste informera övriga organisationers larmcentraler (polis, sjukvård m.m.) om denna punkt.

Ansvarsprincipen: Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också under en krissituation

Likhetsprincipen: Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden – så långt det är möjligt.

Närhetsprincipen: Med närhetsprincipen menas att en kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga.

Extraordinär händelse används av kommuner, landsting, länsstyrelser och vissa myndigheter som utpekats som samhällsviktiga för krishantering.

En extraordinär händelse definieras som en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

Särskild händelse används främst av polismyndigheterna. Särskild händelse definieras som en händelse som uppfyller det ena av nedanstående kriterier:

- En befarad eller i förväg känd eller inträffad händelse, som innefattar eller kan förväntas innefatta brott eller annan störning av den allmänna ordningen eller säkerheten, eller
- Ett visst evenemang, om händelsen eller evenemanget är eller förväntas bli så omfattande eller av så allvarlig natur att Polisen för att kunna lösa sina uppgifter måste organisera, leda och använda sina resurser i särskild ordning.

Allvarlig händelse används inom hälso- och sjukvård, hälsoskydd, smittskydd och socialtjänst. Definitionen av allvarlig händelse är:

- En händelse som är så omfattande eller allvarlig att resurserna måste organiseras, ledas och användas på särskilt sätt

Katastrof används som allvarlig händelse främst inom hälso- och sjukvård. Definitionen av en katastrof är:

- En allvarlig händelse där tillgängliga resurser är otillräckliga i förhållande till det akuta behovet och belastningen är så hög att normala kvalitetskrav trots adekvata åtgärder inte längre kan upprätthållas

Räddningstjänst berör kommunen och polismyndigheten. Räddningstjänst definieras som räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall ansvara för vid olyckor och överhängande fara för olyckor för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön. Räddningsinsatser ska endast genomföras om det är motiverat om samtliga av följande kriterier är uppfyllda:

- behovet av ett snabbt ingripande
- det hotade intressets vikt
- kostnaderna för insatsen
- omständigheterna i övrigt

Syfte

Syftet med planen är att åstadkomma en effektiv ledning och samordning av de inblandade organisationernas insatser vid väpnat våld i skolmiljöer inom det geografiska området Piteå kommun.

Målsättning

Begränsa skador genom:

Ledning och samordning

Mål för de medverkande organisationernas ledning och samordning är att de tillgängliga resurserna ska användas på ett effektivt sätt.

Information

Mål för den samordnade information vid en händelse är att alla som på något sätt är berörda av händelsen ska nås med relevant information.

Utbildning

Kommunen har skapat en folder för "Instruktioner vid väpnat våld i skolmiljöer" som kortfattat talar om vad man initialt ska göra under pågående hot om väpnat våld. Denna folder, och informationen i, kommer att vara avgörande i ett inledande skede i händelse av väpnat våld i skolan. Personal i skolorna måste agera för att kunna rädda liv. Inget informationssystem finns i dagsläget som kan varna och informera berörda om händelsen i ett inledande skede. Därför är det av stor vikt att berörda får en utbildning i väpnat våld i skolmiljöer.

Målgruppen för utbildningen är krisledningsorganisationerna i skola och kommun, personal från förskolor, grundskolor, gymnasieskola, elevhälsan, Posom organisationen samt närpolisen. Utbildningen bör ske i etapper med gymnasieskolan, elevhälsan, Posom, krisledningsorganisationen och polisen som etapp 1. Därefter grundskolan och förskola. För att få en systematik i utbildningen genomförs den i samma veva som brandutbildningen, vart tredje år.

I. Skolan

Ansvarsområde

Skolan äger ansvaret enligt ansvarsprincipen.

- Förebyggande aktiviteter
- Larm och kontakt med SOS-alarm
- Initialt agerande från personal enligt ”Instruktioner vid väpnat våld i skolan”
- Kalla krisledningsgruppen
- Initial information i alla media kanaler.
- Lås grundskolan (så länge Strömnässkolan finns inom området)
- Bistå med all tänkbar information
- Gå ut med information om ”faran över”

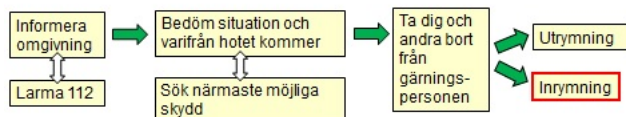
Kommunens krisledningsorganisation finns som stöd för krishanteringsarbetet.

Uppge följande information:

- Er specifika plats ni befinner er på, hus och rum.
- Antalet personer som befinner sig där.
- Skadade – antal och typ av skada.
- Gärningsman/män (s) plats, antalet misstänkta, beskrivning av person/er (kläder, kön, hårfärg, fysiska kännetecken, typ av vapen och övrig utrustning etc)
- Stanna kvar på linjen för ytterligare information

Information

ALLA informationssystem ska användas! Detta ska göras så snart som bara är möjligt. Viktigt meddelande till allmänheten (VMA), social media, hemsidan, UMS, SMS osv.

Lokaler för krisledningen

Stadshuset, personalrum. Stadshuset kommer förmodligen att vara inom avspärningarna

Nycklar

Finns i räddningstjänsten nyckelskåp. Tas med enligt larmplan.

Låsning av skolan

Är genomförbart på yttre och inre skal (trappuppgångar osv.) Överväg låsning utifrån situation.

Varning i skolan

Genom massalarmeringssystemet UMS kan skolan skicka ett SMS till alla elever som finns i telefonlistan.

Är genomförbart på elevernas datorer. Meddelandet framtaget och skickas av IT på begäran av skolans stab.

Ritningar

Finns med räddningstjänstens.

Skadeplats/uppsamlingsplats (NLL)

Strömbackaskolans elev- och personalparkering. ALLA inblandade SKA få en bedömning och registrering på skadeplats innan de skickas vidare. Polisen ansvarar för utrymning och registrering och landstinget ansvarar för bedömning. Skolan gör sitt yttersta för att hjälpa polis och landsting med detta arbete. En grundförutsättning för detta är att alla berörda har kunskap om detta.

Bussning

Bussar kommer att finnas tillgängliga för transport av oskadda. Polisen ansvarar för att bussar kommer på utsedd plats. Dessa utgår från Svartuddsvägen, mellan Strömbacka och Stadshuset och går till uppsamlingsplats.

Kris- och informationscenter

Norrmalms sporthall

2. Polisen

Ansvarsområde

- Ingripa mot gärningsman
- Avvärja hotet och säkra platsen
- Avspärningar
- Bistå samverkanspartners med hjälp
- Meddela dödsbud
- Förundersökning
- Samverka över information, utse en kontaktperson för detta
- Gemensam lägesbild
- Kunskap om byggnaden
- Registrering på skadeplats
- Fixa bussar för transport
- Meddelar övriga aktörer när det är säkert och klart för att gå in i området.

Arbetsuppgifter

- Övermannas gärningsman –
- Andra hot – överväg sekundära händelser på plats eller på en sekundär plats.
- Utrymning

Brytpunkt enligt larmplan

Busshållplats nedanför Strömbacka vid bron över kanalen.

Avspärningar

Sundsgatan från Timmerleden, korsningen Sundsgatan, Svartuddsvägen. Korsningen Svartuddsvägen, Lasarettsvägen. Korsningen Lasarettsvägen, Strömnäsgatan fram till bron över kanalen.

3. Norrbottens Läns Landsting

Ansvarsområde

- Upprätta skadeplats
- Ta hand om skadade och drabbade
- Ge krisstöd till de skadades närstående
- Samverka kring gemensam lägesbild med berörda aktörer
- Samverka kring information med berörda aktörer
- Informera om antal skadade till allmänhet och media

Arbetsuppgifter

Efter larm följa ordinarie rutiner på skadeplats och akutmottagning samt krisledning.

Eftersom Strömbackaskolan ligger nära akutmottagningen är det av vikt att tänka på att flertalet inte fysiskt skadade kan bege sig dit. Dessa kommer att hänvisas till skolans uppsamlingsplats.

4. Räddningstjänsten

Ansvarsområde

Poliser äger händelsen men räddningstjänsten finns till förfogande på brytpunkt i händelse av exempelvis explosion, brand och ras.

Arbetsuppgifter

Räddningstjänsten kan bistå sjukvårdspersonal med första hjälpen på plats samt andra resurser. Räddningschef i beredskap kommer att finnas tillgänglig för informationssamverkan, denna person kan även användas som ett stöd för stabsarbete.

5. Posom

Ansvarsområde

Att öppna stödcenter för drabbade personer som är oskadade.

Räddningstjänsten, Kommunledningen eller Länsstyrelsen kan initiera Posom

Arbetsuppgifter

Att som medmänniskor erbjuda krisstöd och information till drabbade personer.

Detta kan vara fika, mat, samtal samt annat som personen kan behöva.

Kriscenter: Norrmalms sporthall

6. Kommunens krisledningsorganisation

Kalla in kommunens organisation enligt ”plan för hantering av extraordinära händelser”

<http://insidan.it.pitea.se/Kris/Krisinfo/Dokument-lista/>

Arbetsuppgifter – stödja/bistå skolan

- Samverkandeansvar för information till media och medborgare. Utse en krisinformationsansvarig, enligt ”Lokalt råd för krisberedskap och skydd mot olyckor”.
- Ansvarar för att samordna informationen med berörda aktörer.
- Kalla till presskonferens
- Sammanställa och skicka pressmeddelande
- Kontinuerligt följa händelseutvecklingen
- Bistå samverkanspartners med hjälp
- Ta hand om drabbade som inte har fysiska skador och deras anhöriga.
- Analysera problem, utreda behov på lång sikt likväl som kort.
- Ta fram beslutsunderlag för att hjälpa skolan
- Samverka med berörda aktörer för en gemensam lägesbild
- Skapa trygghet så eleverna vågar återvända till skolan.
- Skapa förutsättningar för att återgå till normal verksamhet
- Dokumentera

Lokaler för krisledning

Krislednings- och informationsorganisationen ska i första hand utföra sina uppgifter i Stadshuset.

- Krisledningsstaben: AU - rummet
- Informationsorganisationen: KKK grupprum och Fyrkanten, Ovalen
- Pressrum: Strömgården
- Presskonferenser: Sessionssalen

Kommunen har även ersättningslokal för krisledningsorganisationen vid behov. Dessa lokaler finns på räddningstjänsten.

Övning

En väldigt viktig del i all krisberedskap är att öva. När man övar testar man planen, ökar kunskapen samt får en större förståelse för de inblandade aktörerna. Av den anledningen bör denna plan genomgå en samverkansövning med berörda aktörer, för detta ansvarar skolan i samverkan med säkerhetssamordnaren.

Källor:

<http://www.ur.se/Produkter/147288-Skolfront-Skolskjutningen-i-Finland>

<https://share.dhs.gov/asaware2011>

<http://www.dhs.gov/active-shooter-preparedness>

<https://www.artimus.se/whocaresinsweden/sv/whocaresinsweden.php>

<http://www.lorainccc.edu/campus+security/emergency+procedures/active+shooter+protocol.htm>

http://www.secretservice.gov/ntac/ssi_final_report.pdf

Täby kommun – Ulf Palmgren, säkerhetschef

Västerås stad – Monique Holmgren, risk manager

Polisen Norrbotten – Kennet Wikström